

Załącznik Nr 2
do uchwały XLVI/129/2013
Rady Miasta Skierniewice
z dnia 20 grudnia 2013 r.

Miejski Program
Przeciwdziałania Narkomanii
na rok 2014

WPROWADZENIE

Narkomania jest zjawiskiem ogólnoswiatowym. Powstaje na podłożu przeobrażeń zachodzących we współczesnym cywilizowanym świecie i staje się poważnym problemem społecznym. Jest dużym ryzykiem dla zdrowia psychicznego i fizycznego, poza tym wiąże się z problemami społecznymi takimi jak: ubóstwo, bezrobocie, prostytutka czy bezdomność. Narkomania generuje również zachowania kryminogenne.

Zjawisko to jest jednym z poważniejszych zagrożeń dla dzieci i młodzieży, tym groźniejsze, że dokonujące się zmiany społeczno-ekonomiczne sprzyjają rozpowszechnianiu się mody na używanie środków psychoaktywnych. Problem ten staje się współcześnie coraz bardziej dostrzegalny w szkołach, klubach czy innych ogólnodostępnych miejscach gdzie w sposób anonimowy można łatwo sprzedać czy zażyć narkotyki.

Zażywanie środków psychoaktywnych jest silnie związane z relacjami rodzinnymi, z wykluczeniem ze środowiska rówieśników czy ze zjawiskiem przemocy. Dlatego wydaje się, że najbardziej efektywnym sposobem zwalczania i zapobiegania narkomanii są działania kompleksowe. Począwszy od szkół wspieranych przez rodziny i inne środowiska, które mają wpływ na wychowanie, poprzez służbę zdrowia, policję po media. Dlatego tak istotną rolę w zapobieganiu narkomanii odgrywa profilaktyka i edukacja dzieci, młodzieży, rodziców oraz nauczycieli. Poszerzając wiedzę na temat narkomanii, rozpoznawania i ograniczania zagrożeń, kształtowania u dzieci i młodzieży zdrowych wartości, zachowań i postaw można umiejętnie zapobiegać problemom używania środków psychoaktywnych.

Dodatkowym zagrożeniem dla młodzieży w ostatnich czasach było pojawienie się na rynku tzw. „dopalaczy”, które stanowią ogromne zagrożenie ponieważ nie jest znany ich skład chemiczny, co może grozić ciężkimi skutkami zdrowotnymi. Należy położyć szczególnie duży nacisk na profilaktykę i przekazywanie wiedzy o negatywnych skutkach używania „dopalaczy” wśród dzieci i młodzieży szkolnej.

Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2014 został opracowany zgodnie z treścią ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, która umożliwia realizację działań profilaktycznych, jak i zaradczych na szczeblu gminnym. Ustawodawca wskazał zarówno zadania, jakie mają być realizowane, formę prawną w postaci gminnego programu przeciwdziałania narkomanii, jak i środki na realizację tych zadań. Dokumentami, który stanowiły podstawę przy opracowywaniu Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2014 były Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2015 i łódzki Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2015.

Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2014 jest kontynuacją

zadań realizowanych w 2013 roku. Jego realizatorem jest Urząd Miasta w Skierniewicach przy współudziale:

1. Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Skierniewicach,
2. Placówek oświatowych z terenu Miasta Skierniewice,
3. Organizacji pozarządowych, którym zlecane są zadania Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

INFORMACJA O PROBLEMIE NARKOMANII W SKIERNIEWICACH

We wrześniu 2013 r. wśród nauczycieli szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z terenu miasta Skierniewice przeprowadzona została ankieta dotycząca zjawiska narkomanii.

W badaniu ankietowym wzięło udział 273 nauczycieli. 95% ankietowanych uznało, że narkomania jest ważnym problemem społecznym. Profilaktykę narkotykową w szkołach oceniło bardzo dobrze i dobrze 73% nauczycieli. Ponad połowa nauczycieli (54%) ocenia, że młodzież ma niewystarczającą wiedzę na temat uzależnienia od narkotyków. 46% twierdzi, że posiadana przez młodzież wiedza jest odpowiednia.

W kwestii oceny zachowań ponarkotykowych wśród uczniów, 74% nauczycieli uważa, że jest w stanie rozpoznać takie zachowanie. 85% nauczycieli uważa, że w szkołach należy wprowadzić możliwość wykonywania testów narkotykowych.

Wśród powodów skłaniających młodzież do zażywania narkotyków 18% ocenia, że jest to spowodowane zażywaniem narkotyków przez ich kolegów, 12% uważa, że przyczyną jest chęć poprawy samopoczucia, 11% widzi w tym zjawisku modę na taki styl życia, 14% diagnozuje ten problem jako ucieczkę od kłopotów i problemów, najwięcej osób – 17% uważa, że zażywanie narkotyków wynika z ciekawości, a 13%, że jest spowodowane chęcią zaimponowania innym. Nudę i samotność oraz bunt przeciwko dorosłym i ich wartościom wymienia odpowiednio 7% i 8% ankietowanych nauczycieli.

Wśród największych ryzyk powodujących sięganie młodzieży po narkotyki nauczyciele oceniają, że największe jest w rodzinach, w których dzieci są pozostawione same sobie (31%), 23% twierdzi, że w rodzinach, w których najważniejsze są pieniądze i kariera, 19% uważa, że w rodzinach, w których narkotyki zażywają sami rodzice. Odpowiednio 14% i 7% uważa, że ryzyko wzrasta w rodzinach, w których rodzice mają nadmierne wymagania wobec dzieci lub nadmiernie je kontrolują. Jedynie 5% nauczycieli wśród wysokich ryzyk zażywania narkotyków widzi rozwód rodziców. Dostępność narkotyków według nauczycieli jest największa na imprezach towarzyskich (35%) oraz w klubach (22%). Następnie 16% uważa, że do kontaktu z narkotykami dochodzi podczas wakacji oraz na koncertach, meczach i tym podobnych imprezach (14%). Szkołę jako miejsce, gdzie można dostać narkotyki wskazuje 8% ankietowanych, a 5% wskazuje na park.

Wyniki te pokrywają się z odpowiedziami dzieci i młodzieży w ankiecie przeprowadzonej w roku ubiegłym

Wyniki ankiety wskazują, że narkomania jest postrzegana przez niemal wszystkich nauczycieli jako ważny problem społeczny. Również skala dostępności narkotyków wśród młodzieży jest oceniana jako znaczna. Mimo to większość nauczycieli nie miała do czynienia w szkole ze zjawiskiem narkomanii, a niemal ¼ z nich pozytywnie ocenia realizowane w szkołach działania profilaktyczne. Jednocześnie ponad połowa nauczycieli uważa, że młodzież ma niewystarczającą wiedzę w tym zakresie. Dlatego, też problemy wynikające z używania środków psychoaktywnych wymagają ciągłej nauki na temat przyczyn i skutków sięgania po nie. Tylko wtedy, gdy młodzież nauczy się rozumieć siebie i motywy swego postępowania, nauczy się brać za swoje decyzje odpowiedzialność, można będzie mówić o skutecznych strategiach profilaktycznych. Profilaktyka zawsze przynosi najlepsze efekty wtedy, gdy jest oparta na współpracy rodziny, szkoły i całego społeczeństwa. Dlatego w roku 2014 należy w dalszym ciągu kontynuować programy profilaktyczne dla uczniów oraz szkolenia dla nauczycieli w zakresie problemów związanych z zachowaniami ryzykownymi uczniów, realizować spotkania informacyjno – edukacyjne dla rodziców, realizować programy psychoprofilaktyczne integralne z zajęciami sportowymi czy kulturalnymi dla młodzieży, prowadzić medialny system informacji o zagrożeniach związanych z używaniem substancji psychoaktywnych i działaniach podejmowanych na terenie miasta w zakresie problemów uzależnień oraz kontynuować współpracę z organizacjami pozarządowymi, lokalnymi mediami i policją w zakresie profilaktyki narkotykowej wśród dzieci i młodzieży.

Zadania zawarte w niniejszym Programie zostały dostosowane do potrzeb i braków, które ujawniły przeprowadzone badania.

ZADANIA I CELE

I. Zapobieganie używania substancji psychoaktywnych szczególnie wśród dzieci i młodzieży

Sposób realizacji

1. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej wśród dzieci, młodzieży, rodziców, wychowawców w szczególności poprzez:

- wdrażanie programów edukacyjnych wśród uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych;
- działalność profilaktyczno - edukacyjną skierowaną do rodziców, nauczycieli, wychowawców;
- prowadzenie zajęć z zakresu profilaktyki dotyczącej szkodliwości używania środków psychoaktywnych wśród młodzieży szkolnej;
- organizowanie dla uczniów konkursów tematycznych promujących zdrowy styl życia;
- organizowanie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych rozwijających zainteresowania i umiejętności kluczowe uczniów.

2. wspieranie organizacji konkursów, spotkań, konferencji i seminariów o charakterze międzyszkolnym, imprez i inicjatyw promujących zdrowy styl życia wolny od uzależnień, w tym imprez kulturalnych i artystycznych;
3. organizacja V edycji Miejskiego Programu Profilaktycznego „Bezpieczna Szkoła w Bezpiecznym Mieście”.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba dzieci, młodzieży, rodziców i kadry nauczycielskiej uczestniczących w szkolnych i międzyszkolnych programach profilaktycznych;
- liczba szkół i innych placówek oświatowo – wychowawczych, w których prowadzone są programy profilaktyczne;
- liczba i rodzaj zajęć i form spędzania wolnego czasu, związanych z problematyką profilaktyki uzależnień i promujących zdrowy styl życia;
- ilość zorganizowanych imprez (konkursów, spotkań, konferencji, seminariów) promujących zdrowy styl życia; w tym imprez kulturalnych zorganizowanych w ramach Programu „Bezpieczna Szkoła w Bezpiecznym Mieście”.

II. Zmniejszenie rozmiarów uszkodzeń zdrowia spowodowanych uzależnieniem lub szkodliwym używaniem substancji psychoaktywnych

Sposób realizacji:

1. zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób używających środków psychoaktywnych i osób zagrożonych uzależnieniem;
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy używania środków psychoaktywnych pomocy psychologicznej, społecznej i prawnej;
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowaniem ze środowiskiem lokalnym tych osób, z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba działających stowarzyszeń, poradni oraz grup wsparcia dla osób uzależnionych;
- liczba osób korzystających z różnych form pomocy;
- liczba ulotek, szkoleń i akcji edukacyjnych informujących o szkodliwości używania substancji psychoaktywnych i związanych z profilaktyką uzależnień;
- liczba akcji zorganizowanych w celu integracji osób uzależnionych ze środowiskiem lokalnym;
- liczba porad, spotkań i interwencji osób związanych z pomocą społeczną na rzecz osób uzależnionych.

III. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem

Sposób realizacji:

1. wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, których działalność służy rozwiązywaniu problemów narkomanii;
2. dofinansowanie działań podejmowanych przez organizacje pozarządowe oraz inne instytucje w zakresie kompleksowych działań terapeutycznych dla osób uzależnionych.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba konsultacji i spotkań z instytucjami, organizacjami pozarządowymi i osobami fizycznymi dotycząca możliwości rozpowszechniania profilaktyki uzależnień szczególnie wśród dzieci i młodzieży;
- liczba osób przeszkolonych w zakresie problemów dotyczących uzależnień;
- liczba osób korzystających z pomocy różnego rodzaju instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, których działania nakierowane są na pomoc osobom uzależnionym i profilaktykę uzależnień.

ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU

Źródłem finansowania Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2014 są środki finansowe pochodzące z dochodów Miasta Skierniewice i są ujęte w planie budżetu Miasta na rok 2014 w dziale 851 – ochrona zdrowia, rozdział 85153 – przeciwdziałanie narkomanii.

W 2014 r. na wydatki związane z realizacją Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii planuje się kwotę: 25 000 zł.